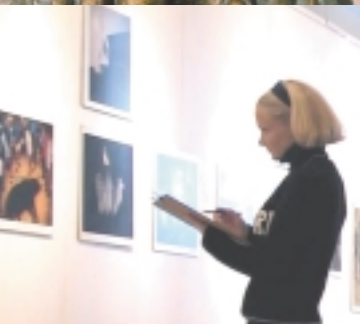

BØRNEKULTUR

Børnekultur

I ODENSE

i Odense

August er sæson for debat om børn og skole. Årets tema er disciplin, faglighed, krav til forældre, modkrav til lærere, bekymringer og synspunkter i store mængder...

Børnekulturen kan forholde sig lidt anderledes til børn og unge. Her er det måske i højere grad muligt at skabe succes historier og gå på jagt efter energien i mennesket.

Det almenmenneskelige fællesskab, som vores børn vokser op i, er ikke længere så tydeligt. I dagens samfund ser vi en søgen efter den fælles kulturarv og de værdier, som vi gerne vil, at børn og unge skal tage del i - blandt andet gennem litteraturen, historien og kunsten. Men det er ikke gjort blot ved en længere skoledag eller flere dansktimer. Vi skal præsentere børn for oplevelser ud over det hverdagsagtige. Der skal sættes noget stort i gang, noget der kan få det til at sitre, åbne børn og unges øjne for nye verdener, vise ukendte muligheder hos dem selv, og de skal opleve nye fællesskaber.

Dette nyhedsbrev ser derfor bl.a. på, hvordan børn og unge bliver delagtiggjort i **fortællingen** og **billedkunsten**.

Men først lidt nyt om

Odense som modelforsøgskommune

Udsigten til store besparelser i kommunen har betydet, at sommeren har været præget af en lidt afventende holdning hos mange af børnekulturens lokale aktører med hensyn til visioner og fremtidsplaner. Samtidig har byen dog boblet af aktiviteter, tilbud og oplevelser for hele familien.

Hjemmesiden om børnekultur tager vi fat på igen i august, midlerne ser ud til at kunne frembringes.

Den 22. aug. tager en lille gruppe fra det børnekulturelle netværk på **studiebesøg** til Dunkers Kulturhus i Helsingborg. Svenskerne kan jo så meget... - blandt andet organisere - og vi vil se nærmere på, hvordan de arbejder med børnekulturen. Museer, teater, musikskole, ungdomsskole og medlemmer af Det Børnekulturelle Fagråd deltager i besøget.

Den 12. aug. afholder vi et indledende møde med de lokale uddannelsesinstitutioner om **Europæisk Eventyrfestival 2003**, der gerne skulle finde sted i Odense.

Børnekulturpolitik vil vi vende tilbage til efter **temakonferencen den 17. sept.** Vi håber på stor deltagelse i denne oprustningskonference for et mangfoldigt børneliv.

I oktober udkommer 4. nyhedsbrev.

Uden gode historier går det slet ikke

Vi lytter til, læser, ser og fortæller mængder af historier hver dag. Ikke mindst medierne skaber og leverer utallige. Hvornår er en historie god og hvordan kan den fortælles? Det vil der blive givet mange bud på i efteråret med festivalen

Den gode historie på tværs-

- en landsdækkende litteraturfestival for børn og unge fra 10 - 16 år fra den 30. sept. til den 13. okt. Festivalen tager udgangspunkt i bogen, læsningen, læselysten og den mundtlige fortælling. Festivalen skal vise bredden i den gode historie med udsyn til de mange forskellige kulturer, udtryksformer og medier, der præger nutidens børne- og ungdomsliv.

Den gode historie på tværs har udgivet et omfattende idekatalog til inspiration for alle, der ønsker at være med. Kataloget kan hentes fra hjemmesiden: www.dengodehistorie.dk. Arrangementgruppen bag litteraturfestivalen samarbejder desuden med Dansk Naturvidenskabsfestival 2002 - også her i Odense.

I Odense deltager mange skoler i festivalen med blandt andet emneuger for hele skolen, hvor også de yngre elever deltager. Pædagogisk Mediecenter har i samarbejde med Odense Fortællekreds arrangeret, at alle skoler i festivalperioden får besøg af en historiefortæller. Skoleafd. har bevilget midler dertil.

Kragsbjergskolen har valgt at lade Pia Gredal undervise lærere og pædagoger i fortællingens kunst. Under festivalen fortælles hver dag morgenhistorier, løgn-historier og historier fra hele verden.

Novellesamlingen **Hjertevirus** udkommer som et startskud til festivalen den 30. sept. Hver skole får via Pædagogisk Mediecenter 3 eksemplarer af bogen - til inspiration, præmier eller lign.

En **festivalbus** fuld af historier og fortælleglæde skal på rundtur i Danmark. Odense får besøg af bussen den 3. okt., hvor Amtsentret har inviteret fynske klasser til at møde bussens 5 fortællere.

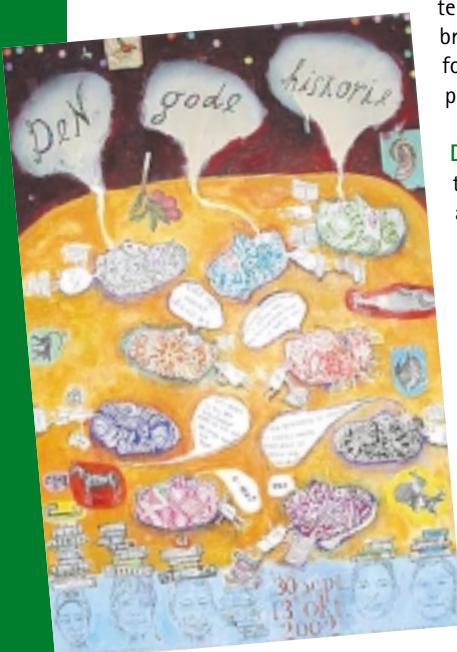
Danseworkshops - arrangeres på de fynske biblioteker. Her udvikles dansehistorier. I Odense deltager Holluf Pile Bibliotek og skole og ved et stort fællesarrangement i Odense den 12. okt. kan de færdige danse opleves. Bibliotekerne i Odense byder i øvrigt på oplæsning, udstillinger, foredrag, teaterforestillinger mv. under festivalen.

Rejsekammeraten / live er et rollespil for de 10 - 16 -årige og deres forældre. To søndage, den 6. og 13. okt. fra 11 - 17, vil Fyrtojet i samarbejde med rollespilforeningen Rottehullet præsentere en ny aktiv form for historiefortælling. For flere oplysninger, se www.fyrtojet.com eller www.dengodehistorie.dk

Gode historier gemt i billeder

I 1993 producerede DR en række børneudsendelser, hvor Niels Haugsgaard fortæller **Sære historier** - som springer ud af de malerier en stakkels dreng er tvunget til at se. Han har været uartig og skal derfor med sin far på kunstmuseum. Serien er en genistreg - billedernes historier hægtes sammen i en underfundig fortælling. Næste gang man støder på de kendte danske malerier, vil det være med Haugsaards historier i erindring og et smil på læben. Jeg har rettet henvendelse til Amtsentret for Undervisning, der vil se nærmere på, om de vil anskaffe serien til udlån.

Find kunst på nettet via www.infoguide.dk - og der er råstof til utallige historier, som kan sættes sammen i Power Point præsentationer.

Børn – kunst og billeder – øjeåbner, øjenfryd og udtryksform

Billedskolen er stedet

- hvor en dynamik skabes mellem to verdener, den kunstneriske og den pædagogiske
- hvor det personligt skabende element vægtes frem for læreprocessen
- hvor kontakten til det lokale kulturliv inspirerer børnene, og hvor de i deres fritid kan være med i et aktivt skabende fællesskab

Billedskoler – hvad har vi i Odense?

Esbjerg har fået en kulturskole, der rummer billedkunst, drama, klassisk ballet og musik, Københavns Kommune åbner Billedskolen i Tvillingehallen – hvor en tidligere billedskole flytter ind i en nyistandsat bygning bag Øksnehallen, Helsingør har en billedskole i sit børnekulturcenter – hvad har vi her i Odense?

Vi kan eksempelvis tilgodesee musik-, danse-, fodbold- og akrobattalenter, men hvor går billedbørnene hen? I en verden, der i høj grad kommunikerer gennem billeder, er der behov for sætte fokus på alle former for billeder. Børn skal få mulighed for at udvikle deres billedsprog gennem fordybelse, i en personlig skabende proces og sammen med kunstnere arbejde afsøgende og eksperimenterende.

Museer, kommunen, klubber og foreninger kan drive billedskoler, og måske lykkes det at skabe en **Billedskole i Odense**, bestående af et netværk og en koordinering mellem mange små billedskoler.

Et eksempel på et nyere lokalt initiativ er **Billedskolen på Skibhus 17:48**, som blev oprettet i vinteren 2002. Laura Windfeld-Høeberg, billedskolelærer og initiativtager, fremhæver, at aktiviteten skal placeres der, hvor børn og unge kommer dagligt. Derved har flere børn mulighed for at deltage. Fra september begynder de nye hold på billedskolen, som er en del af Børneskolen 17:48.

Laura Windfeld-Høeberg tilbyder desuden at oprette billedskoler på skoler og institutioner, der har lyst at være med. Kurser for lærere med elever tilbydes ligeledes – skolerne i Odense har allerede modtaget en henvendelse derom.

Lauras artikel om Billedskolen 17:48 kan downloades på www.odense.dk eller boernogkultur.dk. Se under Nyhedsbrev 3.

På **temakonferencen den 17. september** vil Elisabeth Momme, leder af Børnekulturcenter i Helsingør, holde oplæg om deres arbejde med børn og billedkunst. Utvivlsomt kan vi hente meget inspiration derfra.

Hvornår er man kunstner?

Spørgsmålet om hvorvidt børn kan være kunstnere, vil jeg lade den norske professor Jon-Roar Bjørkvold give sit bud på: "Børns udtryk er en proces, det er ikke kunstprodukter, de er ufærdige og på vej ... "Dog har kunstneren og barnet meget til fælles: kunstneren, ligesom barnet, øser af den samme kilde, det musiske" – fra hans bog **Det musiske menneske**.

Alle voksne kunstnere er startet med børnetegninger. *Hvilken anerkendt dansk kunstner har indledt en kunstnerisk livsbane med denne tegning?*

Send dit svar inden 1/9 til lasc@odense.dk og vær med i lodtrækningen om et eksemplar af **Van Gogh – My Sticker Art Gallery**, en gedigen og inspirerende interaktiv kunstbog.

Børn fra Hestehaven studerer nordiske guder på Fyns Kunstmuseum.

Med børnehaven på kunstmuseum

Selv små børn kan tidligt - med kyndig vejledning og pædagogisk forarbejde - kaste sig ud i kunstens verden og med stort udbytte besøge museer. Pædagogerne Åse Jensen, Hestehaven og Vibeke Juul Hansen, Ådalen har arbejdet med formidling af kulturarven til børn allerede i børnehaven.

"Gode gæster" noterede museumslærer Hanne Lind efterfølgende om børnene, der deltog i et 3 timers undervisningsforløb. Men børnene er også velforberejdede, de har lært hvordan man går på besøg, de har fået fortalt den nordiske mytologi, forældrene er med på ideen og endelig bliver børnene taget vel imod af erfarne museumslærere, der kan vise frem, fortælle, vække nysgerrighed og få børnene sat i gang i værkstedet. For flere oplysninger, tips og ideer, kontakt Åse Jensen eller Vibeke Juul Hansen.

De yngre børn har brug for at komme på gentagne besøg, mener Ole Lambertsen, kunstpædagog i Kunsthallen Brandts Klædefabrik, der også har gode erfaringer med at involvere pædagoger og lærere i forløbet. Oplevelserne fra et museumsbesøg skal forankres hjemme i institutionen, hvor man kan arbejde videre.

Udfordringer for øjet og fantasien

Børn færdes meget af deres tid i offentlige rum. Omgivelserne er af stor betydning og en bevidst holdning hertil kan findes på Henriette Hørlücks Skole i Odense.

Bygningerne er smukke og fyldt med kunst, gammelt legetøj og sjove ting. Kunstplakater i smukke rammer præsenterer børnene for billedsprogets mangfoldighed, de erfarer, at man kan se forskelligt på billeder, de tager stilling til kunsten, især når den skiftes ud, og de oplever med tiden en genkendelighed i forhold til periode, kunstner etc. Skolens bestyrer Henrik Jørgensen mener, at kunsten er blevet en nødvendighed, den giver noget i hverdagen, som er svær at definere. En stadig udskiftning sikrer, at sanserne skærpes - frem for at billederne med tiden forvandles til et overset tapet. Gå på et virtuelt besøg i skolens billedgalleriet på www.hhskole.dk/ og hent inspiration.

Skolen, kunstformidling og børns egne billeder

Fyns Kunstmuseum og Kunsthallen Brandts Klædefabrik tilbyder undervisningsforløb med udgangspunkt i aktuelle udstillinger og museernes samlinger. Billedsamtaler og analyser efterfølges af elevernes eget arbejde i værkstedet. Forløbet planlægges i samarbejde med læreren. Kig ind på museernes hjemmesider få oplysninger om efterårets udstillinger og museernes skoletjeneste.

Kan man fange de halvstore børns interesse for kunst? Forskellige forløb viser, at det kan man, men det fordrer teoretisk og praktisk viden hos de, der skal formidle og igangsætte eleverne. Man må være parat til en dialog med børnene. Billedkunst Forum

Fyn har i 2002 gennemført projektet **Guld og Grønne Skove**, der omfatter foredrag, omvisninger, kurser for lærere, forslag til undervisningsforløb og mange eksempler på samarbejde mellem museum og skole. Uge 45 og 46 udstilles elevernes værker i Odense Rådhus.

I 2003 vil temaet være **Tro og Tegn**. Billedkunst Forum Fyn udsender materiale til skolerne i løbet af efteråret.

Elever fra Munkebjergskolen arbejder i værkstedet på Fyns Kunstmuseum.

Børnecenteret med egen kunstpædagog

Blangstedgård er et børnecenter, der vægter billedpædagogik og børneskabte ting højt. Institutionens vægge er prydet af en mangfoldig billedproduktion, der er skabt i Rikke Hollers værksted.

Hun har været med fra institutionens start for 14 år siden og er ansat som kunstpædagog i 21 timer om ugen. I værkstedet har børnene mulighed for at udfolde sig, udvikle deres fantasi og kreative evner og arbejde med forskellige materialer og teknikker. Stikord for børnenes skabende proces er koncentration, fordybelse, fantasi, indfølelse og skærpet sansning - vigtige menneskelige kvaliteter og samtidig forudsætninger i børns læreprocesser.

Periodevis arbejdes med Dramafodi, hvor drama, musik, forming, digtning og dialog integreres. Flere oplysninger, kontakt Rigmor Bang, Bc. Blangstedgård.

Det var et par lokale indfaldsvinkler til børn og billedkunst. I det børnekulturelle netværk arbejder vi videre med **Billedskole i Odense** - planerne. Er der interesse for at være med i arbejdet, send da en mail til lasc@odense.dk

En helt ny skole i Odense

Tornbjergskolen indvies officielt den 30. august. Smukt byggeri med mange overvejelser omkring børn, rum, natur, læringsmiljø, æstetik og legemuligheder. Absolut et besøg værd.

Åbning af den Kongelige Ballet

Første skoledag på Det kongelige Teaters Balletskole i Odense - spændte elever startede i midlertidige lokaler i Vindegade. Skolen er et samarbejde mellem Fyns Amt, Odense Kommune, Det Kongelige Teater og Odense Teater og vil i løbet af efteråret få fast bopæl i Jernbanegade.

Lidt om sensommeren i Odense By -

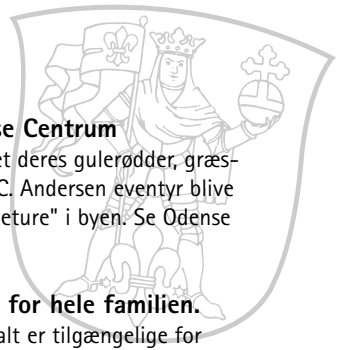
Det var bare så fedt...

- titlen på Tidens Samlings særudstilling om ungdommen i 1970'erne. Den vises frem til den 31. oktober. Lige noget for elever, der måske mangler godt stof til deres projektopgave. En rundvisning for en klasse koster 250 kr. og de penge er givet godt ud - for derved får de udstillede andefødder og afghanerpelse en historie med på vejen.

Folkeuniversitetet afholder desuden en kursusrække i efteråret om 70'erne. Flere oplysninger www.sdu.dk/folkeuni/

Blomsterfestival den 14. – 18. august i Odense Centrum

Børnehavebørn kommer til byen for at få målt og vejet deres gulerødder, græskar og solsikker. Fredag og lørdag vil 12 forskellige H.C. Andersen eventyr blive fortalt af Odense Fortællekreds under guidede "historieture" i byen. Se Odense Cityforenings program.

Den 24. august arrangerer Red Barnet en dag for hele familien.

Gå på opdagelse i Odense og se steder, der ikke normalt er tilgængelige for publikum – blandt andet Politigården, Teaterhuset bag kulisserne og Middelalderkælderen under Odense Adelige Jomfrukloster, hvor der fortælles eventyr. Gennem køb af et deltagerbevis støttes Red Barnet. Flere oplysninger fås hos Odense Turistbureau.

Kulturnat den 6. september.

Programmet rummer teater, dukketeater, klovne, dans, musik, grønlandsk trommedans, kampsport – kort sagt, her kan ses og opleves til langt over sengetid – også i børnehøjde.

Lokale møder, foredrag og konferencer

Fredag den 23. aug. Møde i Det Børnekulturelle Fagråd.

Tirsdag den 10. sep. kl. 19.00 i Fyrtøjet

Lektor Ning de Coninck-Smith: Pædofili i historiens barske lys.
Efterfølgende debat.
Tilmelding via AOF, der er medarrangør.

Fyrtøjet har i samarbejde med Folkeuniversitetet arrangeret en foredragsrække over temaet Børn og rummet.

Onsdag den 6. nov. kl. 16.30

Arkitekt Elisabeth Ulbæk, Odense Kommune.
Rum for børn i byen, nyere byggeri, institutioner og skoler.

Onsdag den 13. nov. kl. 16.30

Landskabsarkitekt Bo Seidelin Hune.
Spændende legepladsprojekter på vej i byen.

Onsdag den 20. nov. kl. 16.30

Danser Ingrid Kristensen.
Børn brug af deres ydre og indre rum. Børnene og kroppen.

Tirsdag den 17. sept.

Temakonference om Børnekultur – Fra vision til handling – hvordan?

Konferencen afholdes på Odense Kommunes Uddannelsescenter, Schacksgade.
Tilmelding senest den 23. aug. til Leslie Ann Schmidt

Tirsdag den 24. sept. kl. 13.30.

Møde i Det Børnekulturelle Netværk

NB ny dato.

Næste Nyhedsbrev

I oktober udkommer 4. nyhedsbrev. Det vil blandt andet handle om museernes formidling til børn, Odense som læringsrum, musik projekt i Vollsmose, Åløkke-skolens andet år som kulturorienteret skole og endelig vil I få et kort referat fra temakonferencen den 17. sept.

De første 2 nyhedsbreve og tilmelding til tema-konferencen kan downloades fra www.odense.dk eller www.boernogkultur.dk

Har du spørgsmål, ideer eller brug for at låne logoet Lille Knud kontakt da Børnekulturkoordinatoren i Odense.

Leslie Ann Schmidt, Kultursekretariatet
Vindegade 18, 5000 Odense, 66 14 88 14 - 4036
lasc@odense.dk

